Gooik - Kester - Leerbeek
Oetingen - Strijland

147

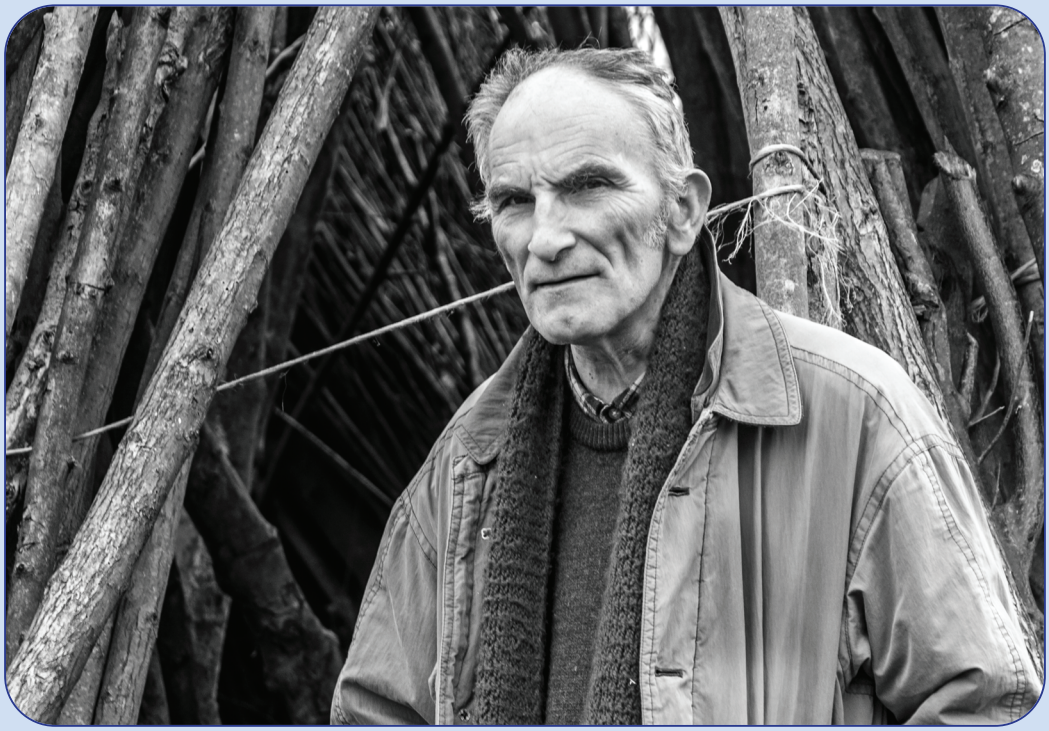



Tijdschrift van de Heemkundige Kring van Gooik
Eenenveertigste jaargang - Trimestrieel tijdschrift - Maart 2025
Verantwoordelijke uitgever: Jean-Paul De Loecker, Dorpsstraat 67, 1755 Pajottegem

HEEMKUNDIGE KRING VAN GOOIK
v.z.w.

De Heemkundige Kring van Gooik werd opgericht in 1984 en is lid van het Nationaal Verbond voor Heemkunde
Werkgebied: Gooik, Kester, Leerbeek, Oetingen en Strijland

Voorzitter: Jean-Paul DE LOECKER
02 569 39 57 / 0494 03 68 70
Ondervoorzitter: Johnny VAN BAVEGEM
Penningmeester: Serge MOONENS
Secretaris: Els VAN DER HOEVEN

Werkten mee aan dit nummer:
André Abraham
Jo Baert
Kris Baert
Jean-Paul De Loecker
Jozef Deruyck
Luc De Visscher
Vic De Wit
Michel Doomst
Willy Juwet
Joeri Leheuwe
Roger Poelaert
Michel Stalpaert
Jan Rogier Sterckx
Johnny Van Bavegem
Sam Van Belle
Maurits Van Liedekerke
Cuong Van Nguyen
Eddy Vanwittembergh
Marc Walravens

Secretariaat, archief en lokaal:
Dorpsstraat 67 - 1755 Pajottegem
www.heemkunde-gooik.be
e-mail: info@heemkunde-gooik.be
Bankrelatie: BE28 7341 2225 0220 (KBC)

De bijdrage voor 2025 is 25 €.
De leden krijgen hiervoor 4 tijdschriften.
ISSN 0776-4103
Losse verkoop: 7 €
Iedere auteur is verantwoordelijk voor de inhoud en illustratie van haar/zijn bijdrage. Nadruk en/of reproductie is zonder schriftelijke toestemming van het bestuur of de auteur verboden.

Lay-out en samenstelling:
Jean-Paul DE LOECKER
Johnny VAN BAVEGEM
Drukkerij ABC

INHOUD

WOORD VOORAF 4
Jean-Paul De Loecker

IN EN OM DE KRING 5
Jean-Paul De Loecker

CULTUURPAREL 2024 VOOR JOHNNY VAN BAVEGEM 16
Een gesprek met Koen Baert - Jean-Paul De Loecker

NICOLAUS BRANCART 19
Burgemeester van Leerbeek, van 1807 tot 1825 - Willy Juwet

IN MEMORIAM PRIESTER PIET CHRISPEELS 20
Een mooie getuigenis - Cuong Van Nguyen

TERUGDENKEN AAN PIET CHRISPEELS 24
Een aantal anekdotes/herinneringen van oud-chiroleiders van Gooik
Jo Baert / Kris Baert / Michel Doomst

JEUGDHERINNERINGEN UIT OETINGEN 26
Vroeger was het allemaal beter... Deel 3: 't Is koers - Michel Stalpaert

"OUD ALOAM, NIEF HANDEN" - AMBACHTEN DIE LEVEN IN HET PAJOTTENLAND 28
Deel 1: De travolje of hoefstal - Jan Rogier Sterckx

VICTOR WALRAVENS (1868-1931) 30
Gemeenteontvanger (1906-1912) en gemeentesecretaris (1912-1931) van Gooik - deel 1 - Marc Walravens

HET TAALGRENSTRAUMA 38
Bespreking van het boek 'Histories van bij ons' van Maurits Van Liedekerke - André Abraham

ONDERWIJS IN OETINGEN 40
Deel 4A: Het vrij onderwijs - Het begin - Roger Poelaert

VERKIEZINGEN IN DE FUSIEGEMEENTE GOOIK 48
Deel 1: Verkiezingen in de gemeente Gooik voor de fusie van 1976
Eddy Vanwittembergh

EEN OORLOGSDAGBOEK VAN SIDONIE 52
De oorlogsjaren, gezien door de ogen van een jonge vrouw - deel 2
Luc De Visscher

DE BERAAMDE DIEFSTAL IN KESTER 58
Een roofmoord in Kestergat in 1910 - Joeri Leheuwe

WIELERWEDSTRIJD VOOR 'ONAFHANKELIJKEN' 59
Een oude foto uit beginjaren 1950 - Vic De Wit / Jean-Paul De Loecker

OORLOGSTERREUR IN DE DENDERSTREEK EN PAJOTTENLAND 60
Een boek dat beklijft - Maurits Van Liedekerke

DE 'SCHATKAMER' VAN MUPDOFER 62
Ophalen van enkele bestemmingsborden - Sam Van Belle

EEN 'POSTKAART' UIT STRIJLAND 64
Een Hongaarse afzendster... - Jozef Deruyck

DE UITSMIJTER 65
Wat komt er zeker al in ons volgend tijdschrift? - Jean-Paul De Loecker

Op de cover: Bovenaan Piet Chrispeels in de tuin van de Paddenbroek (Foto Karolien Van Bavegem) en onderaan onze Gooikse Cultuurparel 2024 Johnny Van Bavegem (Foto Amber Gys).

WOORD VOORAF

Jean-Paul DE LOECKER

Beste lezer(es),

Het begin van een nieuw jaar is altijd al wat speciaal voor een vereniging zoals de onze, maar nu is het toch nog wat 'specialer'. In 2025 zijn we overgegaan in een nieuwe fusie – na de eerste in 1977. Bij ons eerste tijdschrift (in 1985) zaten we al een paar jaar in die eerste fusie, maar nu zijn we al zoveel jaren bezig en komen we ineens in die andere constellatie van gemeenten. Het is niet meer 'Gooik' dat staat voor die 4 gemeenten in totaal: Gooik, Kester, Leerbeek en Oetingen. Nu zitten we in dat groter geheel, 'Pajottegem' genoemd, waar we een onderdeel van uitmaken. Naast die 4 'klassieke' gemeenten, zijn er nu nog een 6-tal andere, die vroeger tot Galmaarden en Herne behoorden. En dat is toch wel een andere situatie dan 50 jaar geleden…

Men heeft ons voortdurend de vraag gesteld: wat gaan jullie nu doen als Heemkundige Kring van Gooik? Het titelblad van dit nummer heeft het al een beetje verklapt natuurlijk: ons werkdomein blijft hetzelfde als dat van 40 jaar geleden. Daar willen en kunnen we op dit ogenblik niets aan wijzigen, omwille van het feit dat dat ook omschreven staat in onze statuten. En, het grondgebied is al groot genoeg om over te schrijven, getuige dit uitgebreid nieuw nummer 147. Er is nog zoveel te schrijven over de 4 gemeenten, hierboven vermeld, én niet te vergeten, de parochie Strijland. De geschiedenis gaat ook verder, dus ook de meer recente gebeurtenissen, plaatsen en mensen gaan ons nog een tijdje bezig houden.
We leven natuurlijk niet op een eiland, en dat hebben we ook nooit gedaan. Ook vroeger verschenen er soms teksten over zaken uit naburige gemeenten en dat zal ook zo blijven in de toekomst. Er kunnen soms connecties zijn of interessante onderwerpen, die we ook gaan bespreken, als dat past of goed uitkomt. Maar we gaan niet stelselmatig ook de geschiedenis van Galmaarden en Herne vastleggen in onze tijdschriften en boeken. In die deelgemeenten zijn er ook mensen bezig met de plaatselijke geschiedenis en we willen ze hun 'werk' laten doen. Uiteraard kan samenwerken op bepaalde niveaus zeker, als er interessante raakpunten zijn. Maar dat moet allemaal rustig bekeken worden, na een aantal gesprekken met die erfgoed-mensen. Tijd brengt raad!

Zoals gezegd hierboven: het is opnieuw een lijvig nummer geworden van dit tijdschrift, met sterk afwisselende artikels en onderwerpen. Maar dat maakt ons blad juist aantrekkelijk natuurlijk. En het fijne is dat die artikels geschreven zijn door zoveel verschillende auteurs! De klassieke schrijvers, maar ook een resem nieuwe mensen zijn met teksten bezig geweest om dit tijdschrift interessant te maken. Dat garandeert toch al een zekere continuïteit naar de toekomst toe: we gaan in de komende jaren niet direct sloot vallen wat teksten betreft. Want zonder schrijvers/schrijfsters én hun teksten is een tijdschrift niet levend te houden. Die zijn absoluut nodig en zo te zien komt dat helemaal in orde. Veel dank aan al die mensen die vanuit hun hobby ervoor zorgen dat we lectuur blijven hebben voor onze lezers!

Nog iets positiefs naar die toekomst toe is het feit dat we de laatste 2 maanden een mooi aantal nieuwe leden konden inschrijven! Ook al moeten we rekening houden met het verlies van leden, die oud worden en helaas overlijden, van leden die afhaken om een andere reden; toch zien we dat er een aanwinst is van mensen, die ook geïnteresseerd raken in heemkunde, in de geschiedenis van hun dorp, in de geschiedenis van hun familie. In deze rare tijden, waar er wereldwijd van alles aan het gebeuren is, willen mensen soms teruggrijpen naar een houvast. En dat kan een kleinere omgeving zijn, zoals een dorp, een gemeente, waar nog alles wat te vatten is. Dat proberen wij met de Heemkundige Kring van Gooik mee te geven in onze tijdschriften, in onze boeken, op onze website en andere kanalen.

Ik wens iedereen een fijn jaar 2025 toe, met hopelijk niet te veel zorgen, maar wel veel geluk en een goede gezondheid. Wij van onze kant gaan ons best doen om jullie een aantal aangename uren te schenken met mooie, leuke en ook interessante verhalen uit dit stukje Pajottenland.

Veel leesgenot!

Jean-Paul De Loecker
Voorzitter van de Heemkundige Kring van Gooik

IN EN OM DE KRING

Allerlei nieuwsjes en feiten rond de Kring

Jean-Paul DE LOECKER

Voorbije activiteiten

Kèssemès (dinsdag 24 december 2024)

Op Kerstavond ging in de Sint-Niklaaskerk van Gooik de tweede Kerstviering in het Gooikse dialect door. Net als vorig jaar woonde een bomvolle kerk deze viering bij, met alle liederen en lezingen in het lokale dialect. De liederen werden door het 25-koppige gelegenheidskoor, onder leiding van dirigent Tim, ten gehore gebracht. Ze werden muzikaal ondersteund door Johnny Lanckmans, Titus Vrijders en Kenny Stevens. Dank aan Kris en Jo Baert, Michel Doomst en Gustaaf De Leeuw voor de vertaling van de liederen en teksten. Johnny Van Bavegem zorgde voor de technische ondersteuning: de aanwezigen konden via een groot scherm de teksten van de kerstliederen meevolgen en dus ook meezingen.

Onze eigen pastoor Cuong (Koen) Van Nguyen ging voor in de mis. Gastpriester Raymond De Coster (gewezen deken van Halle) verzorgde de homilie, weliswaar niet in het Guuks, maar in zijn eigen dialect uit Overijse. Met zijn boodschap rond de dieren uit de kerststal, met de ezel in de hoofdrol, wist hij de toehoorders aan zijn lippen te binden. Vier meisjes die later dit jaar hun eerste communie vieren, brachten een zelfgemaakt werkje naar voor en bezorgden dit na de viering elk bij een bejaarde.

Deze viering is een initiatief van een groep oud-leiders van Chiro Uidekrij in samenwerking met de Heemkundige Kring van Gooik. *(Jo Baert)*



Een collage van beelden van de Kèssemès, editie 2024. Bovenaan links een beeld van een goedgevulde Sint-Niklaaskerk in Gooik, rechts de drie muzikanten: v.l.n.r. Johnny Lanckmans, Titus Vrijders en Kenny Stevens.
Onderaan links de 2 priesters Raymond De Coster en onze Cuong Van Nguyen (met een mooi beeld van Piet Chrispeels op de achtergrond; rechts een deel van het gelegenheidskoor, in volle kerstsfeer. (Foto's Dirk Vanderheyden)

Sint-Antoniusviering Leerbeek (zaterdag 18 januari 2025)

In 1999 werd de kapel gewijd aan Sint-Antonius opnieuw opgericht. Sinds 2001 wordt er opnieuw jaarlijks een Sint-Antoniusommegang met fakkeltocht georganiseerd. De ommegang vindt opnieuw plaats op de zaterdag die het dichtst bij het naamfeest van de Heilige Antonius ligt (17 januari).
In 2023 werd de traditie erkend via de Inventaris Immaterieel Erfgoed als waardevol.



De voorzitter van de Broederschap van Sint-Antonius, Freddy De Loecker, tijdens zijn 'ontvangstspeech'. (Foto's Jean-Paul De Loecker)

Naar goede jaarlijkse gewoonte was het die zaterdagavond de viering van Sint-Antonius in Leerbeek. Er was de misviering in de kerk van Leerbeek, voorgegaan door pastoor Koen. Daarna volgde de kleine ommegang in Leerbeek zelf, langs een aantal kapelletjes, o.a. gewijd aan Sint-Antonius. Om af te sluiten kon iedereen samenkomen in de zaal 'Parecia', waar opnieuw gezorgd werd voor wat lekker eten en drinken. Freddy



Een zingende Michel Doomst, als opfrisser tijdens het eten.

De Loecker, voorzitter van de Broederschap van Sint-Antonius, verzorgde het inleidend woordje. Hij spoorde de aanwezigen aan om zich lid te maken van deze Broederschap of hun lidgeld te verlengen. Voor slechts 2 euro per jaar is dit echt wel te doen.

Tijdens het eten van 'oortjes en pootjes' en lekkere stukjes pens, kregen de aanwezigen een liedje rond dit eten te horen van ex-burgemeester Michel Doomst. De stemming zat er natuurlijk direct in!

Hieronder een fragmentje uit het liedje:

"Ieder joer na nuuvejoer dan is't in Leerbeek kermis
En wie dat op d'afsprook is, die weet dat 't altijd ferm is
Oren en poten suikerzoet, je moet er eens van pruuven
En daarbij een goei snee bruut
Met een uur en met ne puut

Uuren en puuten
Dat is het miest
Voor Sint-Antonius een Leerbeeks fiest
Z'n verken is daar wel heel veel weit
En van dat verken blijft just zijne sjeit.
…."

Tot volgend jaar in januari 2026. Deze traditie moet zeker blijven bestaan: het is niet alleen een religieus feest, maar ook een feest dat de mensen van Leerbeek en errond samenbrengt.

Stripbeurs – 2de speciale editie (zondag 19 januari 2025)

Zoals aangegeven in ons vorig nummer was er die 3de zondag van januari de 2de speciale editie van deze stripbeurs. Waarom speciaal? Omdat de verkoop van de tweedehandsstrips hier wordt voorbehouden aan ‘amateurverkopers’. Mensen die thuis een aantal strips liggen hebben, die ze graag kwijt willen tegen een laag prijsje, kunnen hier terecht. Op de gewone stripbeurs zijn alle verkoopplaatsen al voorbehouden aan de vaste standhouders, die dit regelmatig doen.
En we mogen zeggen dat ook deze 2de speciale editie een succes was. De Schuur was helemaal gevuld met de verkopers, die een mooi aantal bezoekers zagen langskomen, in de namiddag van 14 tot 17u. We schatten dat er ongeveer zo’n 300 belangstellenden naar Gooik waren afgezakt om zaakjes te doen.

We hadden toch nog voor twee tekenaars gezorgd: Jessica Raes uit Asse, die haar eigen kinderboekjes mooi versierd met lieflijke tekeningen. Zij is er ook bij op de gewone stripbeurs. Daarnaast kwam cartoontekenaar Larsman (= Lars Vlassenbroeck) uit Geraardsbergen voor de eerste keer naar Gooik. Zijn drietal strips met cartoons over de laatste jaren hadden toch wel wat succes, dus was hij heel gelukkig met de kans die hem geboden werd om hier in Gooik zijn creaties aan te bieden.



Onze voorzitter en stripfanaat Jean-Paul De Loecker met de twee striptekenaars op deze beurs: links Larsman, rechts Jessica Raes. (Foto Els Van der Hoeven)

Alles bij mekaar dus een geslaagde stripbeurs die dag in de Schuur van de Cam. Als er volgend jaar nog interesse is van verscheidene amateurverkopers, zal de 3de editie van deze ‘Speciale stripbeurs’ zeker en vast doorgaan.



Een mooi zicht op een goedgevulde Schuur, met veel belangstellenden voor het aanbod van duizenden strips. (Foto Jean-Paul De Loecker)

Viering Cultuurparel 2024 en ‘40 jaar HK Gooik’ (zondag 23 februari 2025)

We hebben er een tijdje moeten op wachten, op deze dubbele viering, en eindelijk was het zover op die zondag in februari. Door bepaalde omstandigheden (gezondheid voorzitter Jean-Paul De Loecker) werd de voorstelling op 15 december 2024 uitgesteld, waardoor we in een andere bestuurssituatie terecht kwamen. Het oude gemeentebestuur van Gooik bestond niet meer in 2025 en was vervangen door het nieuwe bestuur van Pajottegem. De vroegere schepen van Cultuur, Jonas De Maeseneer, was er wel nog bij om de Cultuurparel uit te reiken en onze Heemkundige Kring te feliciteren. Daarnaast was ook de nieuwe Schepen van Cultuur, Sandra Dero, aanwezig. Beiden zouden ze zorgen voor een plechtig moment op het einde van dit gebeuren.





Hierboven Koen Baert in gesprek met Johnny Van Bavegem; hiernaast Herman en Rosita, die op geïmproviseerd materiaal aan het muziek maken zijn.
(Alle foto’s dit deel Dirk Vanderheyden)

Het geheel van deze viering werd gepresenteerd door Koen Baert, die dit met veel zwier en zelfzekerheid verrichtte. Hij voelde zich als een vis in het water… En vergeten we ook de muzikale bijdrage van Herman en Rosita niet: zij zorgden voor 2 leuke intermezzo’s met instrumenten, gemaakt van afval.

Het eerste deel was dus voorzien voor de uitreiking van de Cultuurparel 2024. En die winnaar was niemand minder dan onze medewerker Johnny Van Bavegem. Ergens rond 2003 kwam hij voor het eerst in het vizier van de Heemkundige Kring van Gooik, door een contact met de toenmalige pastoor Jos Desmedt. En van dan af aan werd hij een vaste medewerker van onze vereniging: lay-outer en webmaster vooral. Hij trad ook toe tot de Gooikse Cultuurraad en wordt daar al jaren een vaste waarde, met o.a. de laatste jaren de organisatie van de Zomeravonden en de Cultuurmaand. Een verdiende winnaar van de Cultuurparel dus. Meer hierover kan je lezen in een aparte bijdrage.



Johnny Van Bavegem ontvangt de Cultuurparel – een beeldje van Dierik Potvlieghe – uit handen van Ivan Bardijn, voorzitter van de Gooikse Cultuurraad.

Ook onze Heemkundige Kring in het algemeen werd gevierd op deze zondag: we bestaan 40 jaar en dat werd in de verf gezet. Een mooie powerpoint toonde de vele verwezenlijkingen van de Kring, met als voornaamste doel: het bijhouden van alles wat met de geschiedenis van ‘Groot-Gooik’ te maken heeft. Dit kunnen zowel voorwerpen, foto’s, documenten en andere items zijn. De nadruk bij ons ligt vooral op het uitgeven van tijdschriften (4 exemplaren per jaar) en boeken. Van de eerste uitgaven zijn er al 146 exemplaren verschenen (dit is het 147ste) en bij de boeken zitten we



Het kernbestuur van onze Heemkundige Kring van Gooik op een rij: v.l.n.r. Jean-Paul De Loecker (voorzitter), Els Van der Hoeven (secretaris), Johnny Van Bavegem (ondervoorzitter), Serge Moonens (penningmeester) en Karl Desmet (communicatie en archief).

aan een 65-tal exemplaren. Een ongelooflijk aantal uitgaven voor een Kring, met een werkgebied van 4 deelgemeenten en één parochie: Gooik, Kester, Leerbeek, Oetingen én Strijland. En op onze website staat nog zoveel meer informatie die kan geraadpleegd worden. En dan denk ik vooral aan de duizenden rouwprenten en doodsbrieven, die kunnen bekeken en onderzocht worden, om een eigen stamboom mee op te maken.

Daarnaast hebben we voordrachten georganiseerd, deden we mee aan Erfgoeddagen en Open Monumentendagen, organiseerden we de scholenquiz (voor de kinderen van de 6de leerjaren) en een Algemene Quiz voor volwassenen. Er kwamen tentoonstellingen, vooral dan bij de presentatie van de vele boeken en de laatste jaren is er ook nog de organisatie van de stripbeurzen bijgekomen. We vergeten bijna de inzet van onze Kring bij het vastleggen van de bestaande voetwegen, ook daar waren we bij betrokken. De Heemkundige Kring werd een onmisbaar geheel in het geschiedkundige en culturele leven van Groot-Gooik. En het doel is om nog even hiermee voort te gaan: er kan nog veel vastgelegd worden van deze gemeenten, om het te bewaren voor de toekomst.
Dank aan iedereen die hieraan mee geholpen heeft: onze talrijke schrijvers en schrijfsters van artikels in de tijdschriften en de boeken. Zonder hen zouden die uitgaven niet mogelijk geweest zijn. En ook dank aan al die andere vrijwilligers en vrijwilligsters die meehielpen aan het inrichten van onze vele activiteiten. Ook deze handen zijn er altijd nodig.

En niet te vergeten: dank aan het gemeentebestuur voor de mooie financiële en praktische steun gedurende al die jaren. Er zijn, denk ik, weinig gemeenten waar een Heemkundige Kring op deze manier gesteund wordt.
Eén ding: laat ons zeker het belangrijke, mooie en unieke erfgoed van onze gemeenten niet vergeten! Het is de enige tastbare connectie met het verleden, dat we verplicht zijn om in ere te houden en waardoor we een blijvende band hebben met dat verleden. Hier moet in de toekomst nog meer aan gedacht worden!

Lokalen in de Oude Cam voor de Kring

Als mooie afsluiter van de viering van het veertigjarig bestaan van onze Heemkundige Kring van Gooik, kreeg onze voorzitter Jean-Paul De Loecker een grote sleutel van de ‘oude’ en ‘nieuwe’ schepen van Cultuur, nl. Jonas De Maeseneer en Sandra Dero. Die sleutel symboliseerde het mooie geschenk van het gemeentebestuur (van Gooik en nu Pajottegem): onze Kring krijgt een ruimte in de Oude Cam ter beschikking, waar de vroegere socio-culturele diensten van de gemeente zaten. Dat betekent de volledige linkerzijde van het gebouw, op de drie verdiepingen. Onze ‘zolder’ hadden we al verschillende jaren, nu komt daar dus veel extra ruimte bij.
Dit is eigenlijk een droom die we al jaren hebben, en die nu uitkomt: genoeg ruimte om ons archief en een aantal items mooi en overzichtelijk te kunnen plaatsen.



Jean-Paul De Loecker heeft de ‘symbolische’ sleutel ontvangen van het gedeelte van de Cam, wat nu het lokaal van de Heemkundige Kring zal worden. Samen met hem op de foto: v.l.n.r. schepenen Sandra Dero en Jonas De Maeseneer, burgemeester Kris Poelaert en schepenen Sam Billens en Christa Dermez.
(Foto Dirk Vanderheyden)

Als alles netjes gezet is, hopen we in de toekomst ook nog mensen te kunnen ontvangen, die ter plaatse opzoekingen willen doen. Vrijwilligers zullen ook beter kunnen meewerken aan het in orde zetten van het archief, omdat we het tenminste deftig zullen kunnen zetten. De motivatie zal des te groter zijn, als alles mooi geordend kan worden.
We zijn met een aantal mensen (o.a. Johnny Van Bavegem en Karl Desmet van onze Kring, en Nina Van Molle van 'Zender') al volop bezig met de plannen van de indeling van de ruimtes. Zodra die volledig vrijgemaakt zijn, kunnen we eraan beginnen. Wees gerust dat we dat met veel 'goesting' zullen doen.

Voorstelling over ons genealogisch bronmateriaal, door Johnny Van Bavegem (vrijdag 28 februari 2025)

Nadat we in september vorig jaar een voorstelling kregen van Annelies Coenen over de 'Zoekrobot in ons Rijksarchief' (zie ook verslag in ons vorig nummer), bracht onze medewerker Johnny Van Bavegem een soort vervolg hierop. Hij bracht voor een 20-tal belangstellenden een voordracht over 'Verwerking van ons genealogisch bronmateriaal en ontsluiting via publieke website' in de Schuur van de Cam. In een eerste deel besprak hij de verschillende data die wij al hebben op onze website van de Kring: doodsbrieven en bidprentjes, parochieregisters, registers van de Burgerlijke Stans, externe lijsten van families met personendata en de 10-jaarlijkse volkstellingen. Hij gaf een uitgebreide uitleg over hoe we die informatie op de site krijgen met verschillende hardwaretoestellen en software.

Een aantal programma's op de site helpen al om opzoekingen te doen i.v.m. geneaologie (stamboomkunde): o.a. Family Tree Builder, Aldfaer, GeneaGooik en MyHeritage.
Na de theoretische uitleg was het tijd om in het tweede deel van de voordracht wat praktische voorbeelden te geven over hoe men kan beginnen aan een eigen stamboom.
Na het beantwoorden van een aantal vragen, konden de aanwezigen vertrekken met meer kennis over dit onderwerp. Het leuke aan het einde van die avond was dat we nog 3 nieuwe leden van onze Kring bijkregen en een aantal boeken hadden verkocht. Mooi meegenomen natuurlijk.
Dank aan 'onze' Johnny voor zijn uitleg en dank aan alle medewerk(st)ers die voor het praktische van de voorstelling gezorgd hebben.



Johnny Van Bavegem met gedegen uitleg over ons genealogisch bronmateriaal. (Foto Karl Desmet)



Na de voorstelling kon er nog een groepsfoto bij, met spreker Johnny Van Bavegem (2de van links), de medewerkers van onze Kring en de groep geïnteresseerden. (Foto Karl Desmet)

Komende activiteit(en)

Scholenquiz 2025 (donderdag 3 april 2025)

Naar jaarlijkse gewoonte organiseren wij met de Kring ook een scholenquiz, in organisatie met de Groot-Gooikse scholen van Gooik-centrum, Strijland, Kester en Oetingen. Dat gebeurt ook telkens in de namiddag van de laatste donderdag vóór de Paasvakantie; dit jaar is dat dus donderdag 3 april.
Het zijn al de leerlingen van de 6de leerjaren die hieraan meedoen en dat zijn er telkens zo'n 80 à 90 in totaal. Ze krijgen een 80-tal vragen voorgeschoteld, over allerlei onderwerpen. Dat kan gaan van rekenen, boeken, aardrijkskunde en geschiedenis, actualiteit en wetenschappen, over vragen over de eigen gemeente. Daarnaast krijgen ze nog 2 afzonderlijke vragenreeksen. Ze zijn dus toch een goede twee uur bezig met deze quiz. Ze werden in groepjes van 4 à 5 deelnemers, verdeeld door hun juffrouwen (of meester). Naast een drankje tussendoor krijgt iedere leerling ook een prijs mee naar huis.
Dit was vroeger een organisatie die vertrok vanuit de Gooikse Cultuurraad, maar die is er op dit ogenblik niet meer. Het huidige gemeentebestuur zal nu zorgen voor financiële en logistieke ondersteuning, om deze activiteit toch niet te laten verloren gaan. Waarvoor al hartelijk dank! En uiteraard ook onze dank naar de besturen en de juffrouwen van de verschillende scholen én onze medewerkers van de Kring, die voor de organisatie van deze scholenquiz zorgen: klaarzetten van de Schuur in Gooik (want daar gebeurt het allemaal), de vragen, de drankjes en de prijzen.

Boeken in de pijplijn

2024 was een druk jaar voor onze Kring, niet alleen qua activiteiten, maar ook wat nieuwe uitgaven betrof. We brachten er vier uit, mooi verdeeld over het hele jaar: 'Het Sint-Niklaaskoor van Gooik', 'Wandelen langs geluksplekjes', 'De Paddenbroek' en '80 jaar Scouts in Gooik'. Opvallend hierbij was dat drie van de vier boeken Michel Doomst als (co-)schrijver hadden. Hij was in een topjaar wat schrijven voor onze Kring betreft.
Ook in 2025 zit er een nieuw boek van hem aan te komen, nl. '**De 12 dorpen**'. Het wordt een bundeling van 22 besprekingen van de verschillende 'dorpen' in wat de huidige fusiegemeente Pajottegem is geworden. Telkens wordt het typische van dat dorp naar boven gehaald, met behulp van een 'bekende' inwoner ervan. Voor Kokejane is dat bv. Eddy Peremans, de bekende gitarist bij o.a. 'Kokher' en de groep van Jan De Wilde.
Je komt allerlei historische, maatschappelijke, culturele en karakteristieke wetenswaardigheden over die dorpen te weten. Ook hetgeen er nu nog leeft onder de mensen (jeugdverenigingen e.a) wordt besproken. Tenslotte wordt geëindigd met een paar dingen die zeker moeten blijven in een dorp om een dorp te blijven: een dorpsschool of een dorpszaal bv. Binnenkort (?) te verschijnen.

Een tweede uitgave betreft een werk in 2 delen van Ghislain Potvlieghe. Hij schreef al 2 boeken voor ons, nl. 'De Gooikse orgels' en 'Orgels in het Pajottenland'. Dit laatste werk is intussen een klassieker geworden in boeken over orgels in onze streek en wordt gewaardeerd tot in Nederland en Frankrijk.
Ditmaal gaat zijn werk over de familie Loret, de bekende orgelbouwers uit Dendermonde. Eén van die mannen is Hippolyte Loret, de man die ook het Gooikse orgel ontworpen heeft. En hij is niet zomaar de eerste de beste, met orgels tot in Parijs en zelfs tot in Peru. Het Gooikse orgel is één van zijn vroege meesterwerken waar zijn talent tot volle ontplooiing kwam. We beseffen het nog niet genoeg, denk ik, dat in onze Sint-Niklaaskerk van de parochie van Gooik, een waar kunststuk staat. De bedoeling is om dit boek uit te geven t.g.v. Open Monumentendag. Op dat moment zou ons orgel toch min of meer in een staat moeten zijn, waar de aanwezigen van kunnen zeggen: dit is echt een prachtig orgel! We gaan ons best (moeten) doen om dit te verwezenlijken.

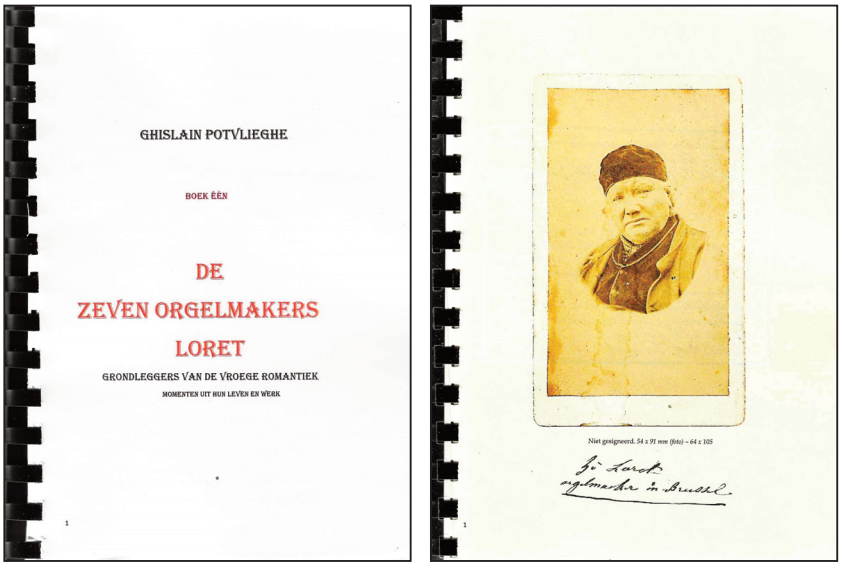

De twee (voorlopige) covers van de 'proefdrukken' van de boeken over de familie Loret, geschreven door Ghislain Potvlieghe.

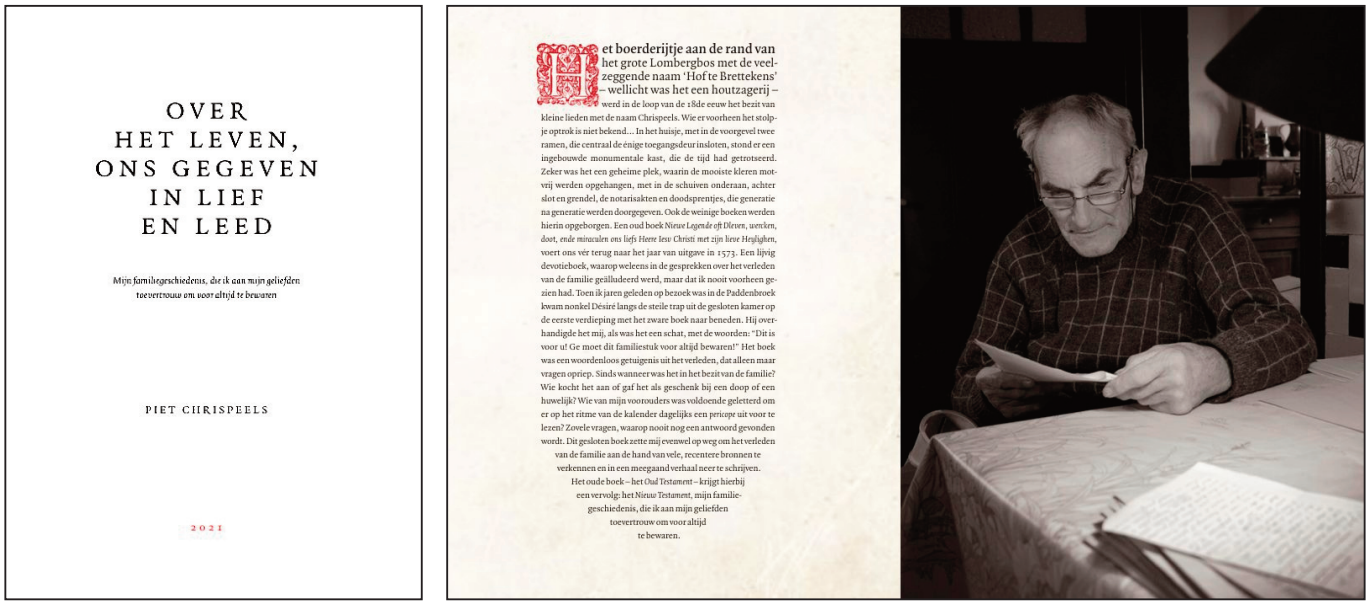

Titelpagina en eerste bladzijde van het te verschijnen werk van Piet Chrispeels over zijn familie. (Lay-out Johan Jacobs)

En eigenlijk is er nog een derde boek, wat we willen afwerken. Namelijk **het laatste werk van Piet Chrispeels over zijn familie**. Door zijn (min of meer) onverwacht overlijden is dit boek wat naar de achtergrond verdwenen, maar dat zou niet mogen, want het is een schitterend boek. Lay-outer Johan Jacobs heeft al een eerste deel afgewerkt en het oogt werkelijk prachtig. De teksten van Piet zijn ook heel mooi en beschrijven de verschillende personages (zijn voorouders en zijn naaste familie) heel gevat en heel levendig. Het zal meer dan waarschijnlijk een boek worden voor de (naaste) familie, maar tegelijkertijd is het toch opnieuw een tijdsdocument, net zoals het eerste gedeelte van 'De Paddenbroek' was. Het wordt een project met een grote uitdaging, dat is zeker. Maar we hopen dat we erin slagen om dit boek volledig af te werken!

Giften

Anne Abeels

Om de zoveel tijd zorgt Anne Abeels (echtgenote van onze overleden voorzitter Guy Ballet) voor enkele cadeautjes voor de Kring, als ze opnieuw een ruimte vrijmaakt in haar huis. Zoals geweten was Guy een verwoede verzamelaar, die bijna alles bijhield. En na zoveel jaren komen daar dan interessante items uit om in ons archief te steken. Er kwamen een aantal exemplaren van oude tijdschriften tevoorschijn, maar deze keer waren vooral een tiental oude foto's zeer interessant. We gaan proberen de meeste namen van de personen op die foto's terug te vinden, niet dat dat nog gemakkelijk zal zijn… Maar met de hulp van onze lezers kan dat nog lukken, hopen we.



Een beeld van de giften, die Anne Abeels ons opnieuw geschonken heeft. (Foto Jean-Paul De Loecker)

Jozef Deruyck

Naast een aantal krantenknipsels met de legendarische procesverslagen van Louis De Lentdecker en een dossier Barbie, schonk Jozef ons nog een tweetal boeken: 'België bezet' en 'België bevrijd'.

Onbekende schenker

Iemand bezorgde ons een tweetal documenten i.v.m. trams. Het enige dat verwijst naar de afkomst is de aanduiding van ‘Veurne’ op de briefomslag… Voor de rest hebben we geen idee wie ons dit gestuurd heeft, maar het is zeker welkom.

Er zit een bladzijde in het Frans in, die specifiek over het tramstation in Leerbeek gaat. Er is geen datum vermeld, maar we lezen wel dat A. Van Rossem, stationschef is op dat moment. Periode is dan de jaren 1960. Het tweede document is een exemplaar van het tijdschrift ‘Het spoor’ van december 1985, met algemene uitleg over ‘150 jaar spoorwegen’. Interessante informatie over de ‘Nationale Maatschappij van buurtspoorwegen’.
Veel dank aan deze milde schenker voor deze 2 giften, hoe klein ook. De documenten komen in ons archief, onder de rubriek: trams in het Pajottenland.



Une station
entre cent :
LEERBEEK

Leerbeek est une commune du Brabant située à 21 km de Bruxelles, à l'extrémité de la région dite « Payottenland ».

voies de garage et de manœuvres; aujourd'hui, il en reste 8, dont une est occupée par du matériel de remorques destinées à la mitraille. La

pour certains services a rendu plus rapide le transport des ouvriers et des employés vers la capitale; c'est ainsi que les habitants des environs de Vollezele (entre Leerbeek et Ninove) sont amenés en 40 min. à Bruxelles au lieu d'une heure 30 jadis.

Le matériel électrique comporte 9 motrices dont 2 de réserve, ainsi que 14 grandes remorques à bogies. Ce matériel est garé à l'extérieur, hiver comme été. Il y a déjà 21 autobus qui y ont leur point d'attache, mais depuis deux ans l'entretien a été centralisé à Bruxelles.

Indépendamment de la ligne électrique dont nous avons parlé, il importe de citer pour mémoire les lignes d'autobus qui dépendent de Leerbeek :

— Leerbeek - Oetingen - Vollezele - Ninove (29-8-1959);
— Leerbeek - Herfelingen - Enghien (26-2-1959);
— Leerbeek - Halle - Zuun - Bruxelles (17-9-1966);
— Bruxelles - Pepingen - Heikruis - Vollezele (1-4-1962).

M. Van Rossem, chef de dépôt de 1ère cl., dirige le dépôt qui utilise un personnel de 32 agents. Il n'y a pas d'employé à titre permanent; c'est le planton de service qui assure les remplacements nécessaires et certains travaux de bureau.

Ninove
Burchtdam
Bruxelles-Midi
Het Rad
La Roue
Sint-Kwintens-Lennik
Leerbeek
Oetingen
Vollezele
Pepingen
Herfelingen
Halle
Hal

Ce fut jadis une seigneurie qui appartint aux princes de Thurn et Tassis. En 1874, on découvrit dans un champ de Leerbeek des pièces de monnaie de la période allant du règne de Septime Sévère (193-211 après J.C.) à celui de l'empereur Postumus (258-267).

Ceci nous rappelle que la colonisation de nos régions par Rome, a duré de l'arrivée des légions de Jules César, en 59 avant J.C., jusqu'au 4ème siècle de notre ère.

C'est le 1-2-1888 que fut inaugurée la ligne vapeur Bruxelles - Sint-Kwintens-Lennik et, six mois plus tard, le 22-9-1888, le vapeur continuait jusqu'à Leerbeek. Le même jour, la ligne Leerbeek - Enghien était inaugurée. En direction de Ninove, le vapeur atteignait Oetingen et Vollezele en 1906 et, en février 1913, on arrivait au quai de la Dendre à Ninove.

C'est en septembre 1906 qu'un tram à vapeur venant de Leerbeek est entré à Hal. Mais c'est surtout grâce à la ligne d'Enghien que durant les guerres 1914-1918 et 40-45, Leerbeek est devenu un point d'échange très important, étant le passage obligé des wagons de charbon et de sucre venant du Hainaut.

La station a compté jusqu'à 10

ligne Bruxelles - Leerbeek fut électrifiée complètement le 27 mars 1932 et actuellement c'est la plus importante ligne électrique du Brabant avec ses 20 km de longueur de voie et qui, entre 5 h 55 et 6 h 47 voit partir un tram, **toutes les dix minutes**, avec DEUX remorques !

Ce trajet s'effectue en 50 minutes. Bien entendu, l'utilisation d'autobus

De gauche à droite : A. De Vroede, receveur, A. Van Rossem, chef de dépôt, F. Van Laethem, conducteur AB, Fr. De Muylder, conducteur AB, G. Pletinckx, conducteur AB, E. Leneer, receveur.

16

Informatie over het station van Leerbeek, in het Frans.

Errata

In ons vorig nummer (146) van ons tijdschrift verscheen een artikel van Eddy Vanwittembergh over Alfons Willems. Op pagina 27 stond in de legende bij de foto: “De wielerclub van Café Majeur…’. Dit was niet correct. Het moest zijn: “De wielervrienden van den Blijkheer”.

In onze uitgave ’80 jaar Scouts in Gooik’ is een klein foutje ingeslopen bij een naam van een persoon op de onderste foto van pagina 105. Er staat ‘Charly Vandervelde’ en het moet zijn ‘Charly De Leener’.

Overlijdens van leden

Piet Chrispeels (1942-2024)

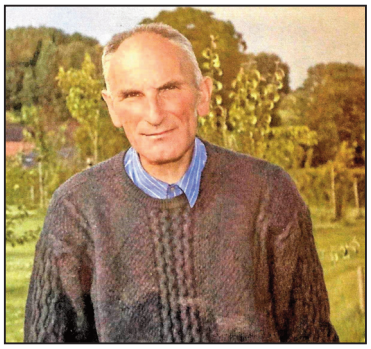

In een aparte bijdrage willen we uitgebreider ingaan op het leven en overlijden van onze medewerker en priester Piet Chrispeels, met een aantal bijdragen van een collega (Cuong Van Nguyen) en oud-chiroleden van toen. Maar we willen hier toch al vermelden dat het ook voor ondergetekende een schok was toen vernomen werd dat Piet (plots) overleden was. We waren nog volop bezig geweest met allerlei afspraken voor zijn komend boek over de familie Chrispeels-Bellemans: nakijken van foto’s, die nog moesten bijgevoegd worden, afspraken met Johan Jacobs die daar aan bezig was, enz. Hij was nog vol vuur toen hij mocht vertellen over dat groots werk over zijn familie. Jaren was hij daar al aan bezig, met opzoekingen allerhande, teksten afwerken, foto’s bijplaatsen van al die oudere en jongere familieleden. Door allerlei omstandigheden was het nog niet afgewerkt geraakt en daar voelde hij veel spijt bij…

We gaan toch proberen om dit uitgebreid werk uit te geven, omdat het zo waardevol is. Het is niet alleen een familieboek, maar ook een schitterende weergave van een periode in de negentiende en twintigste eeuw, die in ijltempo aan het veranderen is in deze eenentwintigste eeuw…

Over zijn leven en werken hebben wij al meermaals geschreven in onze tijdschriften. Vooreerst was er het nummer 93 (september 2011), waarin ik hem uitgebreid interviewde naar aanleiding van het winnen van de Cultuurparel dat jaar. Dan was er nog het nummer 145, met een uitgebreid verslag van de voorstelling van zijn boek 'De Paddenbroek' in september van vorig jaar 2024.

We willen Piet hierbij expliciet ook bedanken voor zijn verschillende bijdragen, die in onze tijdschriften verschenen. Doorheen de jaren bezorgde hij ons regelmatig een tekst over onderwerpen die hem sterk aangrepen: de Chiro in Gooik, de natuur, Paddenbroek, zijn familie…. We hebben ze allemaal heel graag gepubliceerd! En niet vergeten: Piet was lid van onze Kring sinds het allerprilste begin in 1985!

Marcel Devits (1936-2025)

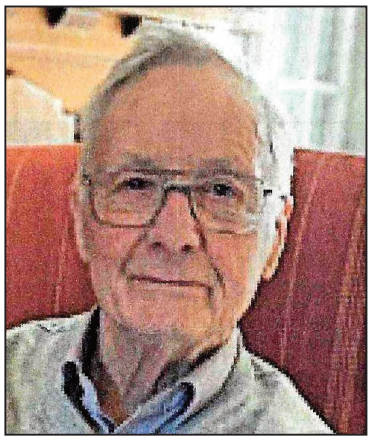

Ook Marcel Devits was al jarenlang lid van onze Heemkundige Kring van Gooik. Ik kende hem vooral als vader van Luc uit de Patattestraat in Kester en van de korte ontmoetingen bij het afleveren van zijn tijdschrift. Hij was een stil en rustig man, die wat filosofisch de dingen van het leven bekeek. Over hem schreef pastoor Cuong: "Marcel, die de oorlog had meegemaakt, had veel nare herinneringen aan deze periode overgehouden, zoals de armoede, de bevrijding en de afrekening na de oorlog. Hij leefde heel sterk verbonden met de natuur… In 1959 stapte hij in het huwelijk met Lucienne Valckenier, zaliger, met wie hij 45 jaar lief en leed deelde en samen aan de toekomst werkte. Hij was een lieve echtgenoot, goede vader en grootvader die hard voor zijn gezin werkte en graag zijn geliefden rond zich verzamelde.

Iin 2014 overleed zijn echtgenote Lucienne. Het was voor Marcel een groot verlies, waar hij na zoveel jaren nog met veel emoties kon over vertellen. Hij geraakte moeilijk over het gemis heen. De laatste tijd had hij wat gezondheidsproblemen. De gezonde en sterke man die altijd zelfstandig was, werd nu steeds meer afhankelijk van anderen. Hij werd opgenomen in het ziekenhuis van Halle, waar hij op 3 januari 2025 overleed.

Jean Wauters (1939-2024)

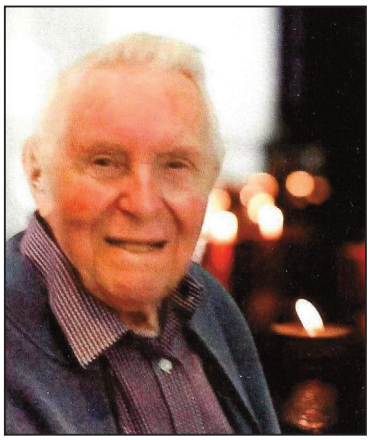

Jean werd geboren op 24 januari 1939 als tweede oudste in het gezin Wauters. Hij liep school in de gemeenteschool van Strijland vanaf de kleuterklas tot zijn 14 jaar. Als zijn kinderen en vooral zijn kleinkinderen vroegen aan hun peter, waar hij had school gelopen antwoordde hij altijd: "Het langst naar de universiteit van Strijland!" Nadien volgde hij nog avondschool in Ninove, richting schrijnwerkerij.
Vanaf zijn 14 jaar trok Jean elke werkdag, met zijn fiets, richting Gooik Centrum bij zijn eerste werkgever, Schrijnwerkerij De Doncker.
Nadien werkte hij samen met zijn vader in het bouwbedrijf. Jammer genoeg was het voor hem, wegens gezondheidsredenen, niet meer haalbaar dit werk verder uit te voeren en zo werkte hij de laatste jaren tot zijn pensioen op het Justitiepaleis te Brussel.

Toeval of niet, heel de lagere school doorliep hij samen met zijn latere vrouw, Fientje Van Der Kelen, in dezelfde klas. Hij heeft haar nadien niet meer uit het oog verloren en in 1963 stapte hij met haar naar het gemeentehuis en de kerk waar ze hun ja-woord gaven aan mekaar. Ze settelden zich te Gooik in de Zwartschaapstraat, naast het ouderlijk huis van Fientje. Hun gezin werd verrijkt met 4 lieve kinderen.

Al vlug had Jean zich ingeburgerd in het gehucht Zwartschaap, hij voelde zich daar gelukkig en ontwikkelde snel een vriendschapsband met zijn prachtige buren. Iedereen in de straat kende Jean. Altijd stond hij paraat om iedereen te helpen en zowel de buren als zijn familie hebben mogen ervaren dat hij een perfecte klusjesman was. Ook zijn kinderen konden steeds op zijn helpende handen rekenen.

Genieten deed hij ook van zijn groententuin waarin hij rijkelijk bieten, aardappelen en groenten kweekte. Zijn tuin gaf hem ook de gelegenheid een praatje te slaan met een voorbijganger of een buur. Verre reizen waren niet aan hem besteed, maar van zodra de kinderen het nest uit waren, trok hij tweemaal per jaar met zijn Fientje naar het zeetje, naar Middelkerke, en maakten ze er een weekje vakantie van.

Gelovig als hij was, stond steevast elke week de mis op de agenda. Zo reed hij op zaterdag met zijn auto, volgeladen met mensen uit zijn straat die minder mobiel waren, naar de St.-Niklaaskerk in Gooik-centrum voor de eucharistieviering. Op zondag stond er gegarandeerd een partijtje bakschieten op het programma in het café van Jean Van Boeskens.
Hun gezin kende mooie, gelukkige jaren, maar ook immens verdriet bij het afscheid nemen van twee van hun kleinkinderen. Om dit rouwproces te verwerken konden ze steeds rekenen op ondersteuning van familie, vrienden en hun prachtige buren, Martine en Warre. Zij komen elke dag langs de achterdeur kijken om te zien of alles oké is, waarvoor de kinderen hun zeer dankbaar zijn. Dit dagelijks bezoekje maakt het mogelijk dat Jean en Fientje in hun huisje kunnen blijven wonen. Hoe mooi is dat!!

Jean keek uit naar de feestdagen en naar het vieren van zijn verjaardag en vooral nu naar de geboorte van hun derde achterkleinkind waaraan hij dagelijks dacht bij het ontsteken van zijn theelichtje. Maar niemand had kunnen vermoeden dat zijn leven zo abrupt zou eindigen en zo moesten we op 29 december plots afscheid nemen van hem.

Doorheen zijn leven liep één rode draad: klaar staan voor iedereen, eenvoudig leven, met het hart op de juiste plaats en zo de opdracht die we van Jezus meekregen, waar te maken: Heb elkander lief!
(pastoor Cuong Van Nguyen)

Leden 2025 – oproep tot verlenging abonnement!

Op dit ogenblik zitten we al aan ongeveer een 570 betalende leden voor 2025, wat al zeer goed is. maar we hopen natuurlijk opnieuw rond de 700 leden te hebben eind van dit jaar. De leden die hun lidgeld nog niet betaald hebben, krijgen bij dit nummer nog een document met overschrijvingsformulier en QR-code om dit alsnog in orde te brengen. We denken dat ze dit zeker nog zullen doen. Bedankt mensen!

We moeten natuurlijk in de loop van de jaren een aantal getrouwen missen door hun overlijden. Daar is helaas niets aan te doen, omdat we met een ledenbestand zitten, dat stilaan maar zeker ouder wordt. Hoopgevend is dan wel dat we dit jaar al heel wat nieuwe leden mochten verwelkomen, zo'n 20-tal in totaal. Dank aan die 'nieuwelingen', die ervoor zorgen dat we een continuïteit krijgen in onze heemkundige 'familie'!

Programma Heemkundige Kring 2025

We zijn als heemkundige kring uiteraard altijd druk bezig met allerlei activiteiten. Op het programma van dit jaar staan al: de scholenquiz (donderdag 3 april 2025), de Open Monumentendag (zondag 14 september 2025), de algemene quiz (vrijdag 7 november 2025), de stripbeurs (zondag 16 november 2025), de dialectavond (vrijdag 21 november 2025) en de Kèssemès (woensdag 24 december 2025).

Wellicht staan we ook nog met een stand op de jaarmarkten in Gooik, Herne en Lennik. Heel wat op het programma dus.

We denken ook aan een uitstap en een voordracht in de loop van dit jaar. Suggesties hiervoor zijn altijd welkom.







01147
9 770776 410006